

Brúin yfir dauðans djúp.

I.

Þegar margir koma saman til að minnast framliðinna, þá leiðir af því oftlega, að þeir sem dánir eru, fara að sjá hingað til jarðarinnar og geta orðið sjónarvottar að sinni eigin útför. Þeir sjá í huga sínum, líkt og lóan, þegar henni birtist suður í löndum, að vorið er komið hjer heima á Íslandi. Að því er haft er eftir framliðnum, og mark virðist takandi á, þá er það mjög vanalegt, að þeir sem dáið hafa og komnir eru að raun um að þeir eru lifandi þrátt fyrir það, sárþrá að geta látið eftirlifendur sína vita af sjer og hryggjast mjög þegar það tekst ekki. En það er sjaldnast, og aldrei nema ófullkomlega, hjá því sem vera þyrfti. Því að, einsog varla þarf að taka fram, er hin mesta nauðsyn á því að brúa dauðans djúp, enda gæti svo orðið. En þó ekki með neinu móti, fyr en undirstöðuhugmyndirnar um þessi efni eru komnar í rjett horf. En á því eru erfiðleikar sem nálega virðast ósigrandi, og hefir þó hin forna trúarjátning rjett fyrir sjer í aðalatriði, þar sem hún talar um upprisu holdsins. Vitanlega verður þó úr þessu vitleysa, þegar kent er að grafirnar opnast o. s.

frv., og ekki fyr en seint og síðar meir. Hjer þarf náttúrufræðin að koma til og kenna mönnum að skilja hvernig þessi neisti frá „hinum æðsta“ — eins og himn ágæti Markús Arelius kallar það — sem svo mjög hefir kafist í baráttunni við að koma efninu áleiðis til fullkomunar, skapar sjer nýjan líkama á einhverri annari jörð, þegar hann verður að gefast upp á þessari. Þegar allur almenningur er farinn að vita þetta, þá verður djúp dauðans brúað. En þar næst verður sjálfur dauðinn sigraður og farið hjeðan af jörðu á aðrir jarðstjörnur án þess að deyja. Þegar þeim þroska er náð sem til þess þarf.

II.

Það hefir reynst þýsna torsótt, að fá menn til að gefa þessum höfuðsáminnum nokkurn gann, hvað þá til að láta sjer skiljast, að jeg fer ekki með neina markleysu þegar jeg segi að jeg viti þetta með vissu. Þegar komið er á himn rjetta sjónarhól, þá eru þetta einföld undirstöðuatriði, sem alveg má ganga úr skugga um.

Það eru nú orðin 15 ár frá því er jeg fekk fyrst prentaða grein í tímaritinu **Light**, sem víða kem-

ur um lönd, og hefir allmargt komið þar eftir mig síðan, hið síðasta sem jeg hefi sjeð, 20. okt. s.l.; hefir stundum verið felt úr þessum greinum mínum bagalega. Þá aðferð hefi jeg haft, að sýna fram á, hversu þrálátlega framliðnir eru að reyna til að halda því fram, að þeir hafi líkama af holdi og blóði, og er með því auðvitað einnig sagt, að þeir eiga heima á einhverri jarðstjörnu. En þrátt fyrir það, þó að verið sje að benda mönnum á þetta, þá lýsa þeir því yfir, aftur og aftur, sem undirstöðusamfæringu sinni, að framliðnir hafi ekki efnislíkama og eigi heima á einhverju óskiljanlegu andasviði. Með þessu er ekki einungis komið í veg fyrir, að sambandið við framliðna geti komist í það horf sem vera þarf, heldur einnig með öllu fyrir það girt, að skilja tilgang lífsins. En hann er, í sem fæstum orðum, sá, að leggja svo algerlega undir sig efnisheiminn og alla hans möguleika, að efnið verði fullkominn bústaður og verkfæri andans.

III.

Það sem ríður á að láta sjer skiljast án allra efasemda, er að framliðnir eru ekki andar fremur en vjer erum það hjer á jörðu. Það sem fyrir liggur eftir dauðann er að halda áfram því sem vel stefndi hjer, verða sterkari, fríðari, vitrari, lifa full-

komnara samlífi við sína náustu og aðra. En ekki ber að leyna því að hættur eru á leiðinni ef ekki hefir hjer verið vel stefnt, og einkum ef meim hafa beinlínis skemt sjer við að fótumtroða samuleikann og gera öðrum illt. Slíkt fólk leudir í mannfjelögum þar sem eru eintómir óþokkar og verður í slíkum stöðum margt til tíðinda sem er ennþá miklu ferlegra en dæmi eru til hjer á jörðu. Og af ófullkominni vitneskju sem meim hafa um þetta fengið, er sprottin trúin á helvíti. Er þar mikið verkefni og erfitt fyrir hinar góðu verur alheimsins, að afmá Vítin og hjarga þeim sem þar eru. Eru í því skyni gerðir út leiðangrar, miklir og stórkostlegir, frá heimum ljóssins til myrkheimanna. Má af því sem um þetta hefir verið sagt, þó að lítið sje og óljóst, glögt skilja, að þar mun vera efni í hinar furðulegustu frásagnir.

15. nóv.

Helgi Pjeturss.

Des. 6. 1938